

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 7/18
Luxembourg, 25. januar 2018

Sodba v zadevi C-498/16
Maximilian Schrems/Facebook Ireland Limited

Maximilian Schrems lahko v Avstriji sproži individualni postopek zoper družbo Facebook Ireland

Vendar kot prevzemnik zahtevkov drugih potrošnikov ne more koristiti pristojnosti za potrošnike za namene kolektivne tožbe

Maximilian Schrems, ki živi v Avstriji, je začel postopek proti družbi Facebook Ireland (v nadaljevanju: Facebook) pred avstrijskimi sodišči. Družbi Facebook očita, da je storila več kršitev določb na področju varstva podatkov v zvezi z njegovim zasebnim Facebook računom¹ in z računi drugih sedmih² uporabnikov, ki so mu odstopili svoje zahteve za ta postopek. Tudi ti uporabniki naj bi bili potrošniki in naj bi živeli v Avstriji, Nemčiji ali Indiji. M. Schrems med drugim želi, da avstrijska sodišča razglasijo za neveljavna nekatera pogodbeno določila in družbi Facebook naložijo, prvič, opustitev uporabe spornih podatkov za lastne namene oziroma namene tretjih in, drugič, plačilo odškodnine.

Družba Facebook trdi, da avstrijska sodišča niso mednarodno pristojna. Po njenem mnenju M. Schrems ne more uveljaviti pravila Unije³, ki potrošniku omogoča, da zoper tujega pogodbenega partnerja začne postopek pred sodišči kraja svojega stalnega prebivališča (pristojnost za potrošnike) (SM št. 119/17). Ker namreč M. Schrems uporablja Facebook tudi poklicno (zlasti prek Facebook strani, na kateri obvešča o svojih aktivnostih zoper družbo Facebook⁴), ga ni mogoče šteti za potrošnika. Družba Facebook glede odstopljenih zahtevkov navaja, da zanje ne velja pristojnost za potrošnike, ker te pristojnosti ni mogoče prenesti.

V teh okoliščinah je Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija) Sodišče zaprosilo, naj pojasni pogoje, pod katerimi je mogoče uveljaviti pristojnost za potrošnike.

Sodišče s sodbo z današnjega dne odgovarja, da **uporabnik zasebnega Facebook računa ne izgubi svojega statusa „potrošnika“, kadar objavlja knjige, vodi predavanja, upravlja spletna mesta, zbira sredstva in mu številni potrošniki odstopijo zahteve, da jih uveljavlja pred sodišči.**

Ni pa mogoče uveljaviti pristojnosti za potrošnike za postopek, ki ga sproži potrošnik in v katerem pred sodiščem kraja, kjer ima stalno prebivališče, ne uveljavlja zgolj lastnih zahtevkov, temveč tudi zahteve, ki so mu jih odstopili drugi potrošniki s stalnim prebivališčem v isti državi članici, drugih državah članicah ali tretji državi.

¹ M. Schrems od leta 2010 svoj Facebook račun uporablja zgolj za zasebne namene. Poleg tega je leta 2011 ustvaril Facebook stran za to, (i) da na njej internetne uporabnike obvešča o svojih aktivnostih proti družbi Facebook, svojih predavanjih, udeležbah na okroglih mizah in medijskih nastopih, (ii) da prek nje poziva k zbiranju sredstev in (iii) da oglašuje svoje knjige.

² M. Schremsu je poleg tega več kot 25.000 oseb z vsega sveta odstopilo svoje zahteve, da bi jih uveljavljal pred sodišči.

³ Uredba Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42, v nadaljevanju: Uredba Bruselj I). V skladu s to uredbo mora biti tožena stranka načeloma tožena pred sodiščem države članice, v kateri ima stalno prebivališče ali svoj sedež. Le v taksativno naštetih primerih je tožena stranka lahko ali mora biti tožena pred sodiščem druge države članice.

⁴ Glej opombo 1.

Sodišče **glede statusa potrošnika** ugotavlja, da se pristojnost za potrošnike načeloma uporablja samo v primeru, ko je med strankama sklenjena pogodba za uporabo zadevnega blaga ali storitve v namen, ki ni poklicni ali pridobitni. Pri storitvah spletnih družbenih omrežij, ki so namenjena uporabi v daljšem časovnem obdobju, je treba upoštevati nadaljnji razvoj koriščenja teh storitev.

Tako se lahko oseba, ki je začela postopek pred sodiščem in ki koristi take storitve, sklicuje na status potrošnika zgolj, če koriščenje teh storitev, ki je v glavnem nepoklicno in za katero je sprva sklenila pogodbo, ni nato postalo v glavnem poklicno.

Ker pa je pojem „potrošnik“ opredeljen z nasprotjem pojma „gospodarski subjekt“ ter je neodvisen od znanja in informacij, s katerimi ta oseba dejansko razpolaga, se ji statusa „potrošnik“ ne odvzame niti s strokovnim znanjem, ki ga navedena oseba lahko pridobi na področju, ki zajema storitve, niti z zavezo za zastopanje pravic in interesov uporabnikov teh storitev. Razlaga pojma „potrošnik“, ki bi izključevala take dejavnosti, bi namreč privedla do tega, da bi se preprečila učinkovita obramba pravic, ki jih imajo potrošniki v razmerju do poklicnih sopogodbениkov, vključno s tistimi pravicami, ki se nanašajo na varstvo njihovih osebnih podatkov.

Sodišče **glede odstopljenih zahtevkov** opozarja, da je bila pristojnost za potrošnike uvedena zaradi varstva potrošnika kot stranke pri zadevni pogodbi. Potrošnika se torej varuje zgolj, če je ta osebno tožeča ali tožena stranka v postopku. Enako velja glede potrošnika, ki so mu bili odstopljeni zahtevki drugih potrošnikov.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.